

Gjennomføring av vanndirektivet i Norge og de største utfordringene så langt

Foto: Anders Iversen

Foto: Morguefile

Foto: Anders Iversen

Foto: Bjørn Mejdell Larsen, NINA

” Vann er ikke en hvilken som helst handelsvare, men snarere en arv som må beskyttes, forsvares og behandles deretter”.

*EUs rammedirektiv for vann
Starten på forordet*

Foto: Morguefile

Foto: Steve Halsetrønning

Foto: Paal Staven

Foto: Lise Sundberg

Godt vann – en selvfølge?

Når vi går tur i skog og mark og i fjellet, stopper vi opp ved en bekk, fyller vannflaskene, eller drikker rett fra bekken – naturligvis. Reiser du utenfor Norden, er ikke rent vann noen selvfølge.

Hvordan definerer du godt vann? Nå om sommeren er mange av oss opptatt av rent badevann, men spør du naturverneren, definerer han vannkvalitet ut fra hvor gode løsvikler ulike arter har. Mens bonden er opptatt av at vannet til åkeren ikke inneholder tungmetaller, er fiskeren mest opptatt av at lakken trives. Alle er enige om at vi ønsker godt vann, men vi har ulike meninger om hva godt vann er.

Vannforskriften. Vannforskriften, som ble innført i Norge i 2006, beskriver nettopp hva vi kan kalle for godt vann og hvordan dette skal forvaltes. Den har brakt med seg store endringer i hvordan vi praktiserer vannforvaltning i Norge.

Minst mulig menneskelig påvirkning. Hovedpoenget i Vannforskriften er at hvert vassdrag behandles som en sammenhengende enhet, der vannet flyter fra fjell til fjord og utsettes for mange påvirkninger underveis. For alt vann, i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann blir det satt miljømål som sikrer en god tilstand. En god tilstand vil si at vannforekomsten skal være så nær som mulig den tilstanden den hadde uten menneskelig påvirkning. Hvis tilstanden er moderat eller dårligere er miljømålet ikke oppnådd.

Vannet følger ikke kommunegrensene. Norge er delt inn i ca 100 vannområder. Avgrensningen er gjort etter de naturlige nedbørsfeltene til hovedvassdragene med sidevassdragene. Avgrensningen er altså helt uavhengig av kommunegrensener, fylkesgrenser, sektorgrensener og i enkelte vannområder, også landegrensener. Det betyr at evenen til å samarbeide tross grensene i praksis kommer til å bli en nøkkelfaktor for arbeidets suksess.

Felles plan for vannregionen Agder. Aust-Agder er delt inn i fire vannområder, hvor et av dem krysser godt over i Vest-Agder, og et annet i Telemark. De fire vannområdene er Gjerstad/Vegår, Nidelva, Tovdalselva og Otra. Arbeidet som pågår i vannområdene skal være en del av grunnlaget for en felles forvaltningsplan med tiltaksprogram og overvåkningsprogram for vannregion Agder. Denne planen skal vedtas i fylkestingene og godkjennes av Kongen i statsråd.

Målet for vannforskriften. Arbeidet med vannforskriften skal ivareta det biologiske mangfoldet og kvaliteten i vannet, og samtidig hindre forringelse forårsaket av forurensning, inngrep eller annen menneskelig aktivitet. Mange vannforekomster har allerede en dårligere tilstand enn «gods», og i disse må det gjøres tiltak for å sikre en sunn utvikling.

Tematisk innledning av arbeidet. Samarbeid over sektor- og geografiske gren-

FAKTA

FNs Internasjonale vannår

● FNs internasjonale år for vann og vannsamarbeid 2013 gir oss 4 økte bevissthet om utfordringene som knytter seg til vannressurser, og hvor nødvendig internasjonalt samarbeid og dialog er for å finne bærekraftige løsninger. På denne bakgrunn samarbeider fylkesmannen i Aust-Agder med Aust-Agder fylkeskommune, GRID, NIVA, Havforskningsinstituttet, Fylkeslegen, Statens Vegvesen og Nidelva Padlekubb om en artikkelserie som belyser vannproblematikk i et globalt, nasjonalt og lokalt perspektiv. Denne artikkelen inngår i en serie artikler som markerer arbeidets suksess.

ser betyr at svært mange skal inkluderes i arbeidet, og det er en utfordring som er løst på ulike måter rundt i landet. Her i Aust-Agder er det opprettet fire temagrupeer som tar for seg ulike problemstillinger. Det er grupper for «kyst, forurensning og fremmede arter», «kraft og fysisk inngrep», «sjøbruk og skogbruk» og «sur nedbør». Gruppene arbeider i skrivende stund blant annet med å vurdere mulige tiltak for vannforekomster som er i «moderat tilstand eller dårligere» (vi arbeider med vannforekomster som er i risiko for ikke å nå miljømål innen 2021). Dette arbeidet skal gjøres ferdig i løpet av 2013, og vil følge med forvaltningsplanen til politisk behandling. Tunge forskningsmiljøer som eksempelvis NIVA og Havforskningsinstituttet har bidratt med mye av data-grunnlaget vurderingene gjøres på.

Artikkelforfattere:
Lillian Rudsandmoen, fylkesmannen i Aust-Agder
og prosjektleder Tanja E. Øverland, Aust-Agder fylkeskommune

Krystallklart vann på bjøen, men innslaget av pressvassdrag og sjø innleddt i fem klasser vurdert etter

kyte i vannet er ikke like positivt. I vannforskriften blir tilstanden i vann, biologisk tilstand, for eksempel fisk, plankton, bunndyr og vannplanter.

FOTO: BUNNE SÆVRE

«Mange bekker små gir en god å» – er mer enn et ordtak – det er forutsetningen for vår vannmiljø, og de naturlige forhold og hvordan vi ivaretar dem er avgjørende for hvilken kvalitet vannet har.

FOTO: ARNSTEIN E. KNUTSEN

Vannkvaliteten langs kysten er ikke viktig som vannkvalitet i vann og vassdrag. Skogøya eller «Sokken» på Austevya er et spesielt populært inntusomtøse i Lillesand.

Smelttevann, regn og grunnvann renner i elver og vassdrag fra fjell til fjord. Hvordan sikrer vi at vannet holder like god kvalitet fra det starter sin ferd i mindre Agder og til det renner ut et sted langs sjølandskysten?

FOTO: ØIVIND BERG

FAKTA

God tilstand

- I vannforskriften blir tilstanden i vann, vassdrag og sjø innleddt i fem klasser: svært god, god, moderat, dårlig og svært dårlig. Miljømålet for alle vannforekomster er minimum «god» tilstand.
- Tilstandsklassene baserer seg hovedsakelig på den biologiske tilstanden, f.eks fisk, plankton, bunndyr og vannplanter.

Vannforskriften

- Vannrammedirektivet ble vedtatt i år 2000 for alle EU's medlemsland.
- Omsettes som EU's mest omfattende og ambisiøse miljødirektiv noensinne.
- Direktivet kom til Norge gjennom EØS-avtalen i 2006, og er grunnlaget for Vannforskriften, som Stortinget har vedtatt.
- Har som formål å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av alt vann.
- Forutsetter vannforvaltning på tvers av sektorer og kommuner, fylke- og landegrensener.
- Norge er organisert i 11 vannregioner med tilhørende vannområder.
- Aust-Agder hører til vannregion Agder og har fire vannområder: Tovdal, Nidelva, Otra og Gjerstad/Vegår.

Mange har interesser i vannressursene

Her i Aust-Agder er det nå om lag 60 personer som deltar i planleggingen for å opprettholde og forbedre vannet vårt og dets naturmangfold. For å sikre en helhetlig vurdering i arbeidet, er gruppen satt sammen av representanter fra fylkesmannens miljøvern- og landbruks- og beredningsavdeling, kommunene, sektormyndigheter (Kystverket, Mattilynet, NVE osv.), fylkeskommunen og ulike brukergrupper med interesser knyttet til vannressursene. Eksempelvis deltar representanter fra Lakseelvene i AS, Agder Energi og Aust-Agder jeger og fiskelovning i temagruppene. I tillegg har den enkelte temagruppe en egen relevansgruppe hvor flere lag og foreninger bidrar dersom nødvendig.

www.vannportalen.no

Nettsidet vannportalen gir deg anledning til å følge med på myndighetenes arbeid med vann, her finner du informasjon om arbeidet gjennom vannforskriften.

Mange deltar i planleggingen for å opprettholde og forbedre vannet vårt og dets naturmangfold – fordelt på ulike temagrupeer. Temagruppa kyst består av fra venstre Berit W. Gregersen (AA Fylkeskommune), Lene Jacobsen (Statens Vegvesen), Ragnhild Hammer (Arndal kommune), Nina Lieng Christiansen (Risør kommune), Øve Gach (Grimstad kommune) og Ole Martin Aanonens (Lillesand kommune). Også med på bildet: Olav A. Schröder (AA Fylkes- og fiskelovning), Veronica Skjævestad (Fylkesmannen i AA) og Tanja Øverland (Prosjektleder, vannområdene Gjerstad/Vegår, Nidelva og Tovdalsvassdraget).

FOTO: TANJA E. ØVERLAND

Klarer vi ikke å forbedre vannmiljøet i løpet av 2021, kan det vanke straff.

En tredjedel av norsk vann får stryk

MILJØ

LENE SKOGSTRØM

Norske myndigheter har vurdert nærmere 30 000 elver, innsjøer, kystvann og grunnvann i den største helnæringsundersøkelsen av norsk vann noensinne.

Mens kvaliteten på 25 prosent av vannforekomstene ble burt klassifisert som moderat, dårlig eller svært dårlig, er tilstanden god eller svært god i over halvparten, viser en bruk rapport fra Miljødirektoratet. Norge har forpliktet seg til å følge EU's vanndirektiv, og rapporten er en oppsummering av de ulike vannregionenes midde gjennomsnitt av vannet, basert på overvåking, lokal kunnskap og ekspert vurderinger.

Hver minste bekke, sjø og fjordkrok er karakterisert i perioden 2005 og frem til mai i år.

Sur neodar storsyren

Langtransportert forurensning i form av sur nedbør er fremdeles en viktig påvirkningskilde for innsjøer og elver. Selv om det er mindre sur nedbør enn før, tar det lang tid før ettervirkningen blir borte.

➔ **Sev om oet er mindre sur neodar enn før, tar det lang tid for ettervirkningen blir borte**

Tor Simon Pedersen, seniorrådgiver i Miljøverndepartementet

borte, sier seniorrådgiver Tor Simon Pedersen i Miljøverndepartementet. Langtransportert forurensning påvirker 3000 av 20 000 registrerte vannforekomster.

Ellers er det vannkraftregulering som står for en stor del av inngrepene i norske vassdrag. Og overraskende mye av påvirkningene skyldes avrenning fra landbruk – med tanke på at Norge ikke er det store landbrukslandet.

For å få karakteren «svært god» må vannforekomsten være uberørt av menneskelig aktivitet. Men EU stiller bare kravet om egde tilstand for å gi karakteren «består».

Norge har drøyt syv år på seg for å nå utviklingen; i løpet av 2021 bør vi ha klart det, ellers kan det vanke straffesaksjoner fra EF-Tilgjøringsloven i form av dom for å tulle i å oppfylle direktivets krav.

● For overflatevannet totalt er 61 prosent av vannforekomstene vurdert å nå målene, mens 24 prosent risikerer å ikke bestå i henhold til EU's vanndirektiv.

● For grunnvannet står det bedre til nå prosessen av forekomstene er rapportert å nå målene, 5 prosent er vurdert til ikke å oppfylle kravene.

Utenik mulig
– Miljømålene er absolutt – men det er mulig å gjøre unnsak der samfunnsøkonomisk nytte av menneskelig inngrep er stor, for eksempel når det gjelder vannkraft, sier Pedersen.

10 prosent av karakteriseringen av vannforekomstene er basert på målinger, resten på lokal kunnskap og ekspertvurdering av påvirkningskilder i miljøet.

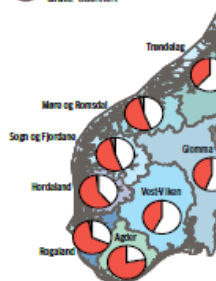
Langt unna å nå målene i 2021

38 prosent av overflatevannet i Norges 11 vannregioner risikerer å få «like bestått» i henhold til EU's vanndirektiv. Det krever at vannstanden skal være «god» eller «svært god».

Risikovurderingen gjøres ved å ta utgangspunkt i dagens miljøtilstand og vurdere forventet utvikling frem til tidspunkt for gjennomføring av vanndirektivet i 2021.

Risikovurdering

Hvitt: Ja, når miljømål innen 2021
Rødt: Nei, når ikke miljømål innen 2021
Grønt: Usikkert

Vannregioner

Agder
Finnmark
Gomma
Hordaland
Møre og Romsdal
Nordland
Rogaland
Sogn og Fjordane
Trøndelag
Vest-Viken

Verstingene

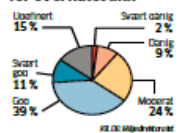
- I Agder får 28 prosent av vannet «like bestått».
- For Rogaland er lavest 65 prosent.
- Hordaland kommer på tredje plass med 59 prosent.
- Sur nedbør og vannkraft-inngrep er nevnsårsaker.

Antall registrerte vannforekomster i Norge

Innsjøer: 6 348
Elver og økter: 18 828
Kystvann: 2 224
Grunnvann: 1 258

EU's Miljødirektiv
© i Norge og grønn

Dagens tilstand for overflatevann

Halpant av vannet i Norges kystvann og vassdrag er vurdert å være i god eller svært god økologisk tilstand.

Sjekk vannet der du bor

► På portalen www.vannet.no nett, kan du sjekke dag inn og tids tilstanden for bekke, elv, innsjø eller kystvann der du bor.

– Vi legger noe på etterskatt når det gjelder registreringer. EU er opptatt av å måle de biologiske forholdene i vann, så som løver og gror i vassdrag, og det krever en mer omfattende og annerledes prøvetaking enn vi er vant til. Tradisjonelt har vi vært opptatt av å måle kjemisk forurensning, sier han. I løpet av 2015 skal Norge ha en tilskapsplan klar som vedtatt av fylkeskommunene og godkjent av Regeringen.

For ørlig satsing

– Det er ikke satset nok på å innfri ambisjonene i EU's vanndirektiv i Norge, sier Toril Skothagen, seksjonssjef i Norsk Vann. Organisasjonen representerer vann- og avløpssektoren for 25 prosent av innbyggere i Norge. – Det var forutsatt å bruke 400 millioner kroner til vannmiljøarbeid innen utgangen av 2012, men bare lit over halvparten er bevilget. Et stort arbeid er nedlagt i å

lage data-systemer for registrering av vannkvaliteten, men vi mangler fortsatt mye overvåkingstata, sier hun.

– Vi opplever også at det er for lite ressurser til det omfattende arbeidet med forvaltningplaner og tiltaksprogrammer. Disse planene skal sikre at samfunnet innfrir miljømålene på en billig og trygg måte.

leene@skogstrom.no

– Vi må trappe kraftig opp bevilgningene

– Det skal bli tøft, men det er mulig å nå målene i vannmiljøet, sier miljøvernminister Bård Vegar Solhjell.

Norge har brukt 248 millioner kroner på tiltak for vannmiljøet fra 2008–2012, mens styringsmølingen om vannmiljøet fra 2008, som vurderte fremtidig ressursbruk, har utpekt et behov for 454 millioner i samme periode. Hvorfor er det ikke bevilget mer penger?

– Bevilgningene har gradvis økt de siste årene. Men vi er neppe til å trappe opp kraftig i årene som kommer, sier Solhjell.

– Der vi har satt inn tiltak, har vi oppnådd betydelige forbedringer av vannmiljøet. For eksempel i Vansjø, som ligger i nærheten av Son der jeg bor.

– Hvorfor bruker vi halvparten så mye penger som Sverige i år?

– De er jo dobbelt så mange mennesker og har brukt dobbelt så mye. Det er sammenlignbare størrelser, mener statsråden. – Sammenlignet med andre land i Europa er vannmiljøet i Norge god. Men det er så store mangler som er avdekket at vi må prioritere å forbedre vannmiljøet

den i årene som kommer, sier Solhjell. Av tiltakene som er foreslått i perioden 2010–2015, er to tredjedeler allerede gjennomført eller besluttet gjennomført i perioden. – Hvor mye mer må vi bruke årlig for å greie å nå målene i 2021?

– Det kan jeg ikke tallfeste, sier Solhjell.

Bård Vegar Solhjell.

Vannet må bli bedre

Kvaliteten viktig for næringsutviklingen langs kanalen

FAKTA

Haldenvassdraget vannområdet

- Vannområdet er organisert som et samarbeidsprosjekt mellom fire kommuner og to fylkeskommuner.
- Formålet er oppfølging av EUs vanddirektiv, målet er rent vann i vassdraget.
- Haldenvassdraget er ett av fjorten vannområder i vannregionen Glomma/indre Oslofjord som igjen er én av elleve vannregioner i Norge.

Vannkvaliteten i Haldenvassdraget har betydning for næringsutviklingen i distriktet.

MARKER: Vannkvalitet var temaet for konferansen som ble holdt på Ørje fredag.

- Hadde den ikke hatt betydning, hadde vi ikke drevet med dette. Men tilfredsstillende vannkvalitet har betydning for næringsutviklingen, natur og kultur, bomiljøer, og ikke minst at folk kan benytte vassdraget til rekreasjon, sier prosjektleder for Vannområdet, Finn Grimsrud.

Torfinn Moen, fra Haldenvassdragets bruktseierforening snakket om vassdraget som vannvei og livsnerve. Folk fra miljødirektorat tok opp hvorfor de har satt vann og vannkvalitet på kartet både nasjonalt og internasjonalt.

- Jeg tok opp noen korte trekk fra tiltaksanalysen, som status i

SENTRALE PERSONER: Lars Kobro og Finn Grimsrud var sentrale folk under fredagen vassdragskonferanse i Ørje.

bekkene våre, spredt avløp, kommunalt avløp, landbruk, flom og regulering og bekkeerosjon, forteller Finn Grimsrud.

Mer dyr i området

- Jeg synes konferansen ga mange gode innspill og noe vi kan strekke oss mot. Det vi nå arbeider med er å utvide våtmarksområdet, få vannet til å renne saktere og dermed utnytte selvrensningseffekten bedre, forteller

Grimsrud, men fortsatt mangler han penger til dette.

Det ble også snakket mye om miljøet, om landbruksnærings som tydelig er villig til omstillinger om rammene legges til rette for det.

Det kan bety en helomvending med mindre korn, mer dyr, gress og beitemarker.

- Det er ingen tvil om at dette vil være positivt både for kulturlandskapet og vassdraget gene-

relt, sier Finn Grimsrud.

Mål er viktig

Lars Kobro fra Telemarksforskning inspirerte og lokket fram ideer fra deltakerne.

- En bør vite hvor en skal, og da er et tverrfaglig samarbeid viktig. Og fantasi er like viktig som kunnskap, så hvordan vil dere forvente å finne vassdraget etter ti år i utlandet?

Svarene var mange, noen kan-

skje helt urealistiske andre litt mer skeptiske til en eventuell bedring allfall i sjøene i Aurskog-Høland. Men mange hadde en drøm om å finne fine badevann, blomstrende næringer, sykkelstier langs vassdraget, gresskede standlinjer, og beilende dyr ned mot vannkanten.

CERD INGER ERICSON

gerd-inger.ericson@maaslonens.no

41662365

Vår vassdrags og kystnatur er en ressurs av stor betydning for verdiskapning, næringsutvikling, folkehelse, rekreasjon og naturmangfoldet.

Forvaltningsplan Vest-Viken

I denne presentasjonen

- Den nye vannforvaltningen
- Status i arbeidet
- utfordringer så langt

I denne presentasjonen

- **Den nye vannforvaltningen**
- Status i arbeidet
- Utfordringer så langt

Den nye vannforvaltningen

EUs vanndirektiv - norsk vannforskrift

- Helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk
- Regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer
- Godt vannmiljø: Livet i vann + miljøgifter
- Tiltak: beskytte, forbedre, gjenopprette

Et kvalitetssikringssystem for vannet

KUNNSKAP:

Tilstand - Hvordan står det til med vannmiljøet

KONTROLL:

Virker tiltakene?
Når vi målene?

PLANLEGG:

Miljømål - Hva vil vi med vannet?

TILTAK:

Beskytte, forbedre,
restaurer

Prosess og miljø hånd i hånd

Plan og prosess

- Helhetlig, der vannet renner
- Samordnet/sektovergrepene
- Bred medvirkning

Kunnskap og økologi

- Kunnskapsbasert
- Overvåking av tilstand
 - ✓ Livet i vann
 - ✓ Miljøgifter

Svært god

God

Moderat

Dårlig

Svært dårlig

vann fra fjell til fjord

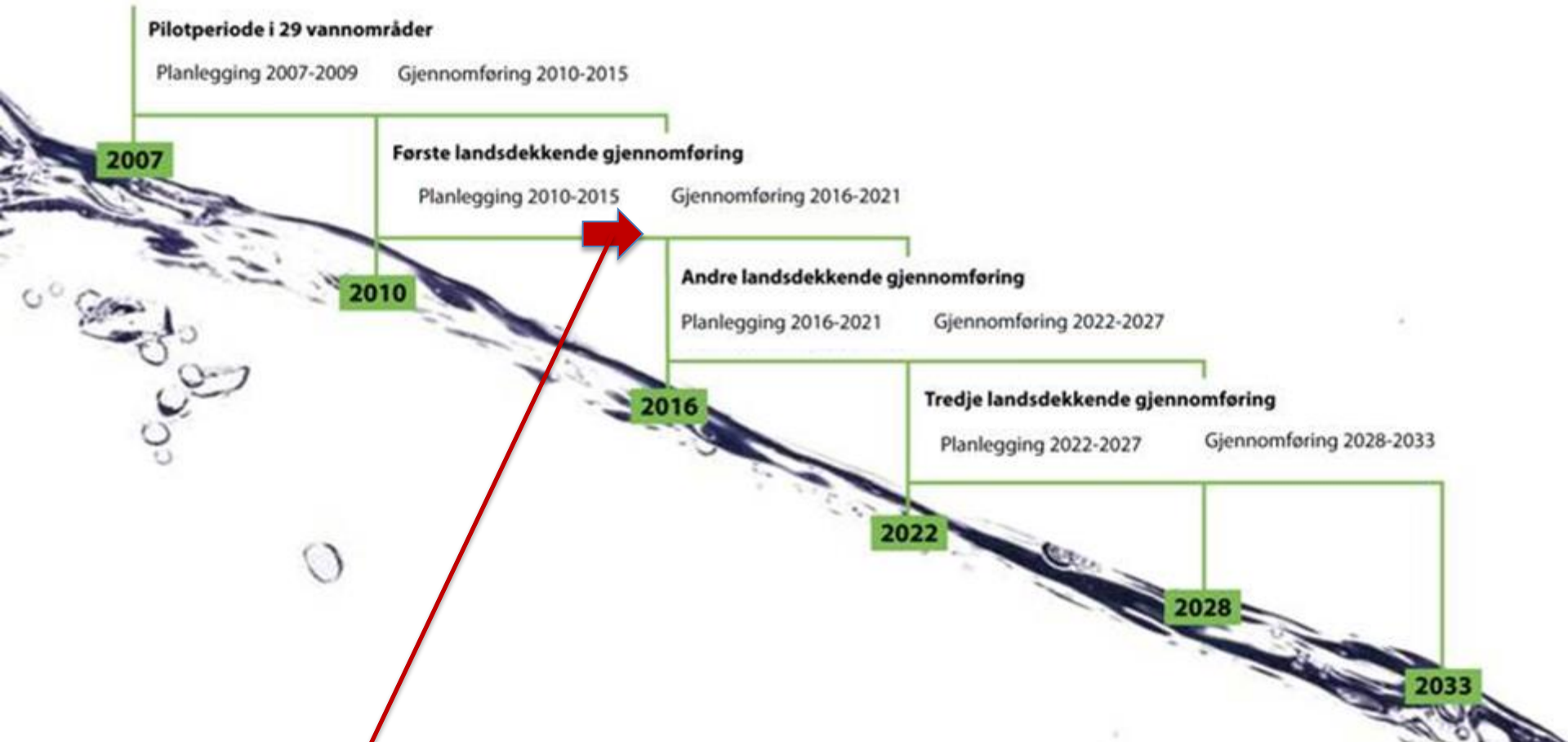

I denne presentasjonen

- Den nye vannforvaltningen
- **Status i arbeidet**
- Utfordringer så langt

Et langsiktig arbeid

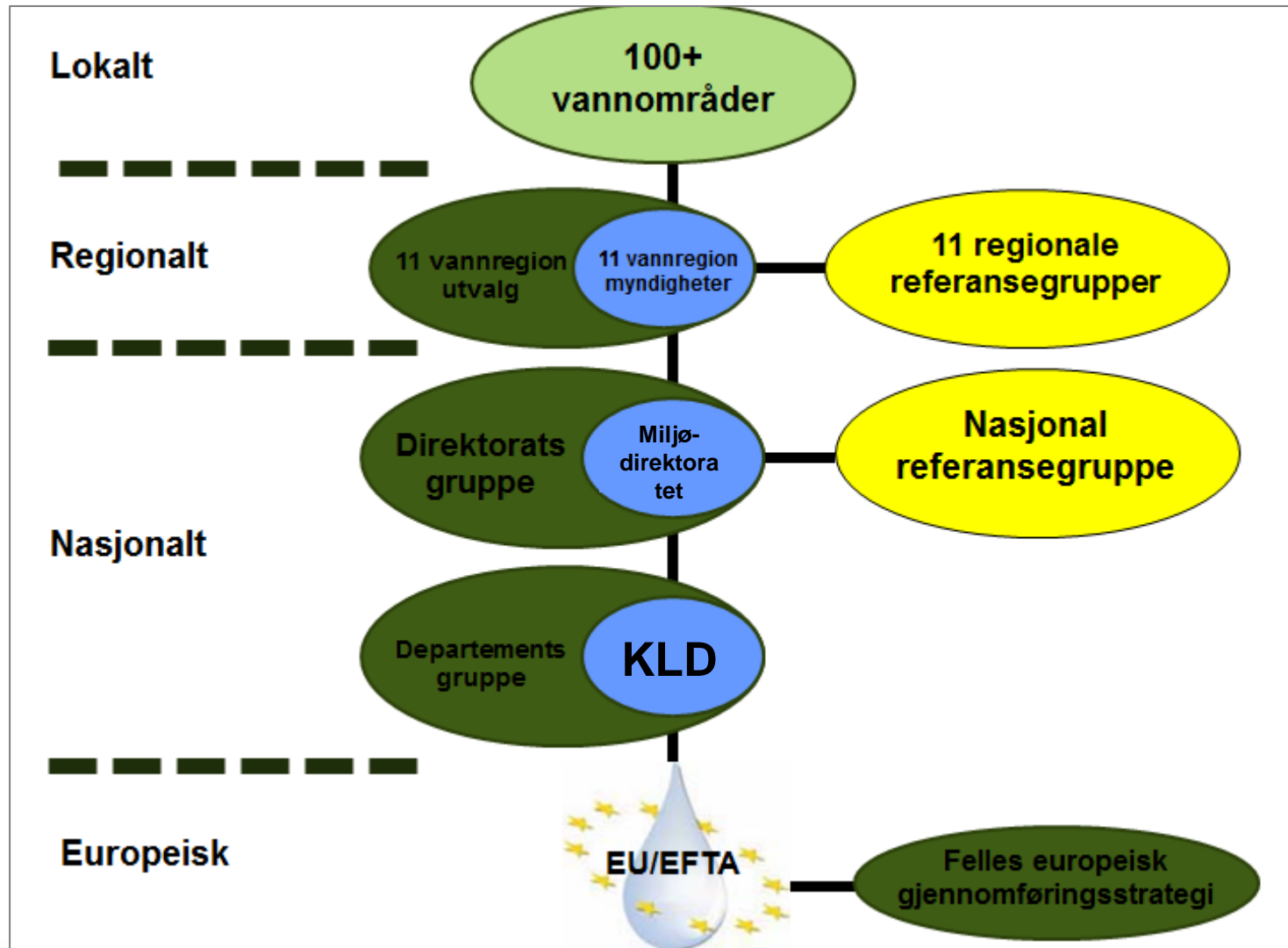
Vi er her

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Samarbeidsarenaer på mange nivåer

Lokal forankring: Interkommunale vannområder

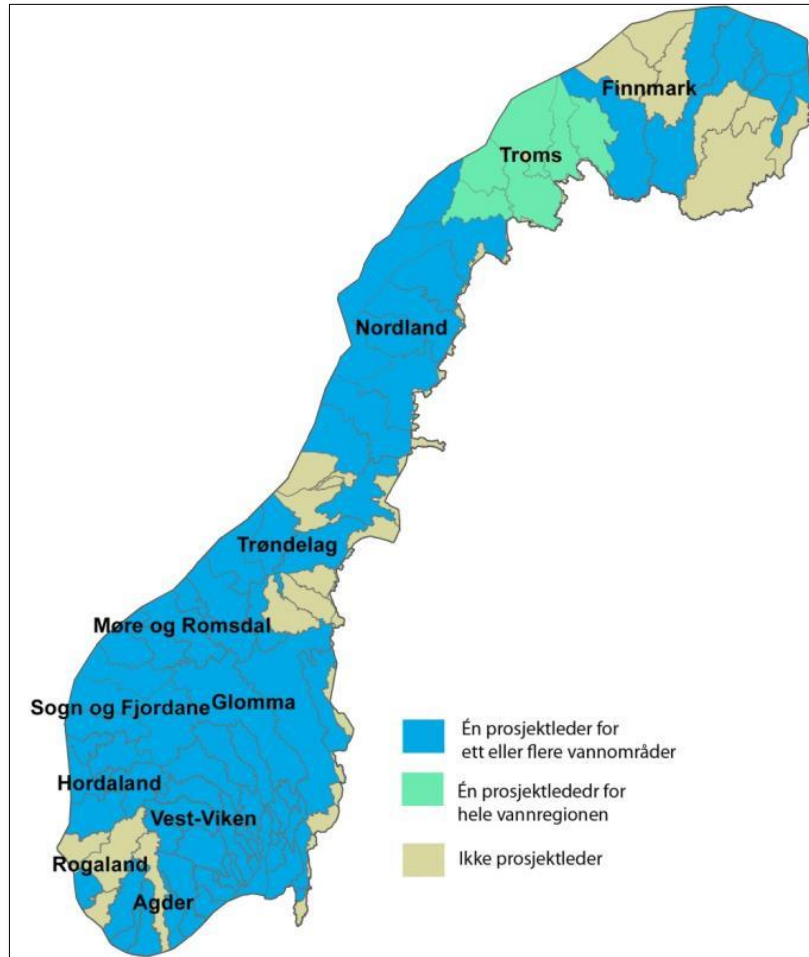
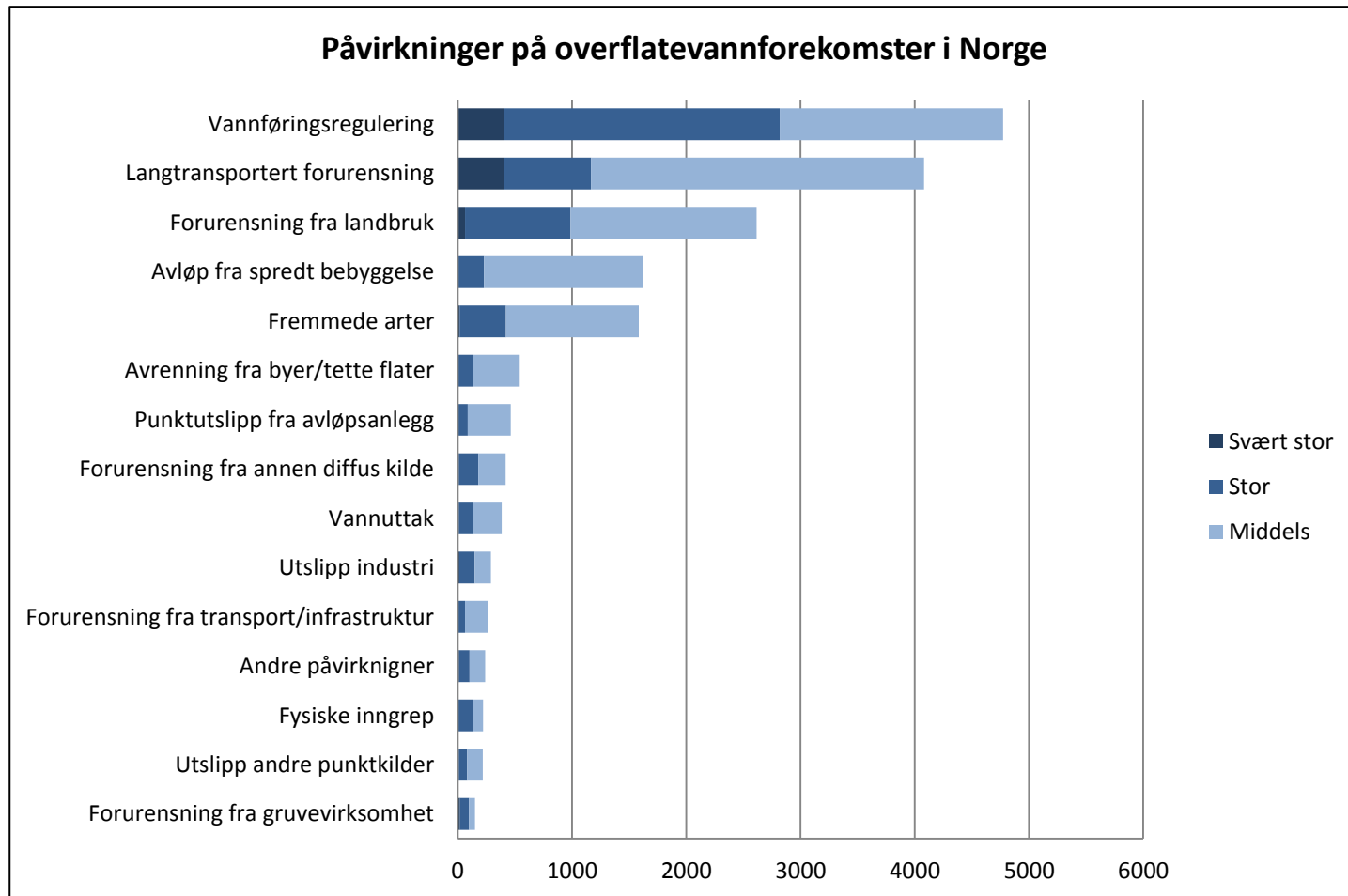

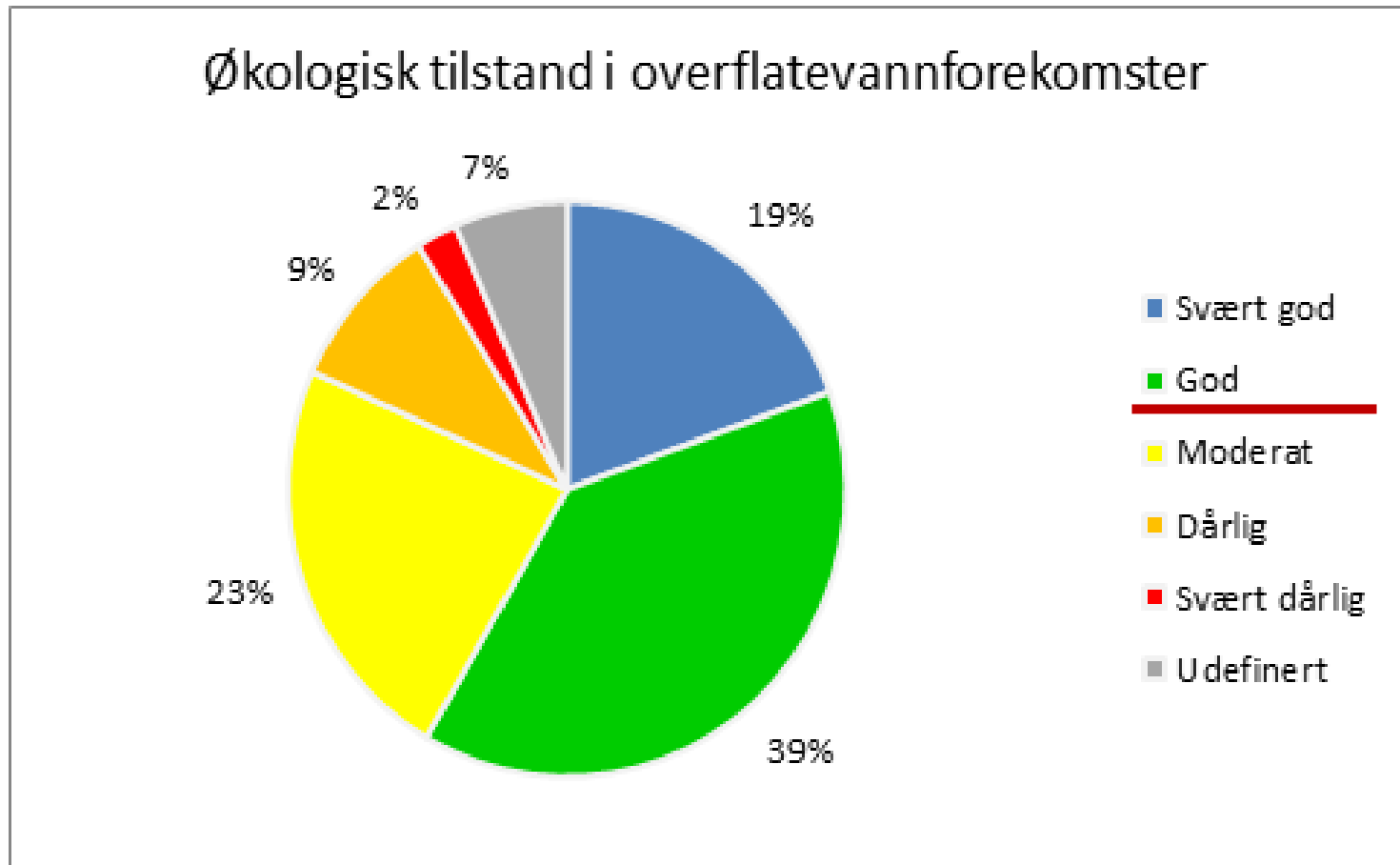
Foto: Paal Staven

Påvirkninger - overflatevann

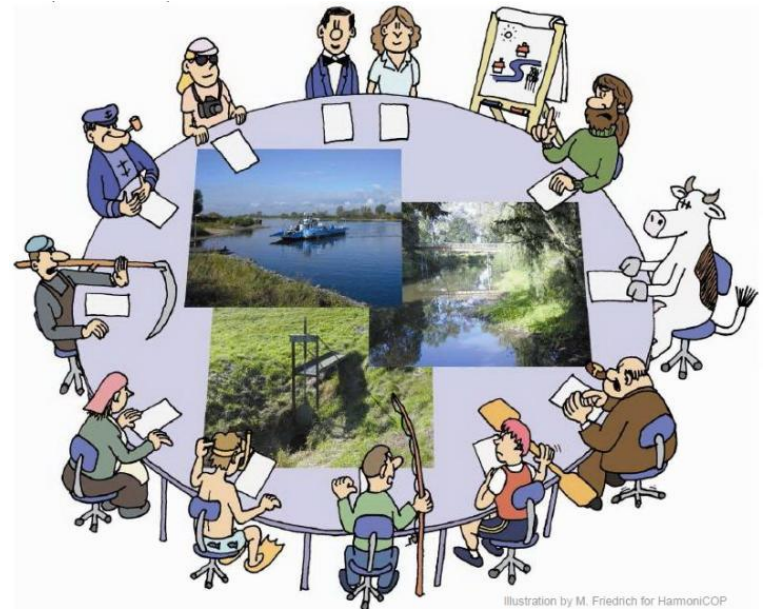

Hvordan står det til med livet i vannet?

Hva har vannforskriften ført til?

- Styrket sektorsamordning
- Kunnskapsløft overvåking
- Vann på dagsorden
- Målkonflikter synliggjøres og avklares
- Økt innsats på miljøtiltak

Stor miljødugnad går etter programmet

Bjørkelangen: En av de største miljødugnadene i Aurskog-Høland går etter programmet. Innen utgangen av 2015 skal 1.700 husstander ha oppgradert sine private avløpsanlegg.

For hver av disse husstandene betyr det en pålagt økonomisk investering på rundt 80.000 kroner. Dermed vil samtlige av husstandene gi sitt lille bidrag til et bedre miljø. Bakgrunnen for den omfattende oppgraderingen er EUs vanddirektiv, og ikke Haldenvassdraget spesifikt – selv om ryddesjauen også vil bidra positivt for dette vassdraget, i tillegg til de store løft landbruket allerede har tatt.

– En slik sanering av private rensesanlegg er noe samtlige kommuner i landet må gjøre etter at Norge sluttet seg til nevnte EU-direktiv, forteller prosjektleder for oppgraderingen av privat avløpsanlegg i Aurskog-Høland, Trond Syversen.

– De moderne avløpsanleggene vil bidra til å redusere utslippet av næringssalter, fosfor og organiske stoffer i bekker, elver og innsjøer, sier han.

Syversen konstaterer at fremdriften er godt i rute i dag.

I Aurskog-Høland er det for tiden mange slike minirensesanlegg. Innen utgangen av 2015 skal alle husstander som ikke er tilknyttet kommunalt avløp ha installert slike godkjente anlegg, opplyser prosjektleder Trond Syversen. Foto: Øivind Eriksen

Renser opp i Øyeren

EUs vanddirektiv har nådd Glomma og Øyeren. I høst skal helsetilstanden til vann og elver i 13 kommuner granskes. Innen 2021 skal vannkvaliteten være god.

Rune Fjellvang
rnf@rb.no

63 80 48 67

■ ÅRNES

Prosjektleder Kristian Moseby skal holde trådene sammen for vannområde Øyeren, og han vet at det blir veldig tøft å nå målene som er spikret i Brussel.

13 kommuner fra Nord-Odal til Eldsberg skal slå sine pølster i hop for å skape en vannkvalitet som tilfredsstillende både bading, fisking og andre aktiviteter.

Jordbruk og kloakk

Vannområde Øyeren omfatter vann og vassdrag som drenerer til Glomma og Øyeren, med unntak av Vorma, Leira og Niselva.

For de to siste er arbeidet satt i gang for lang tid siden. Hovedutfordringene i vannområde Øyeren er knyttet til overgjødning fra eksempelvis jordbruk, husdyrhold og private og kommunale avløpsinstallasjoner.

Store deler av vannområdet er under marin grense. Erosjon og tap av jord og leire er derfor også en av utfordringene.

Åtte av kommunene som omfattes av dette prosjektet ligger på Romerike. I Sør-Øst drenerer 63 prosent av vannet til Glomma og Øyeren. Deretter følger Pet (77), Nes (72), Enebakk (60), Rælingen (54) og Ullensaker (50).

Eldsvoil og Aurskog-Høland er marginalt berørt.

Holder ikke mål

I dag er det bare to av 18 vass-

drag i vannområdet som får godkjent karakter, og en risikoaanalyse viser at det er en mulighet for at 40 prosent av bekker og vann innen vannområde Øyeren ikke når karakteren «god» innen 2021.

Verst er tilstanden i Rømsa, som renner vest for Lørenfallet. Der er tilstanden elendig.

Prosjektlederstillingen er lagt til Nes kommune og ordfører Oddmar Blekkerud (Ap) er sterkt opptatt av at man får en bredest mulig oppslutning om arbeidet i årene framover.

Erfaringene fra andre vannområdeprosjekter har vist store utfordringer når det gjelder spredte avløp av kloakk.

Fleire private husholdninger har måttet investere i egne renseanlegg til over 100.000 kroner.

– Arbeidet er i gang

– Det vil ikke komme som noen overraskelse i Nes. Der har vi kommet godt i gang med slike avløp, sier Jomar.

I for eksempel Serum har dette hatt høy prioritet i en årrekke.

Blekkeruds ønske om å involvere flest mulig gir seg utslag i et folkemøte på Blaker skanse 27. september.

– Innbydelse til møter går i disse dager ut til lag, foreninger og interesseorganisasjoner. Det vil være åpent for enhver som måtte ha interesse av dette, sier Kristian Moseby og lokker med foredrag fra Øystein Søbye og Sverre Solberg som virkelig kjenner dette vassdraget.

BLÅTT OG VAKKERT: Glomma er en stor resipient og Oddmar Blekkerud og Kristian Moseby vet at tilstanden er langt verre i småelvene Droggs og Rømsa.

EN VANNVEI Å GÅ: Glomma-vannet som ordfører Oddmar Blekkerud i Nes heller ut ser både klart og fristende ut. Men prosjektleder Kristian Moseby i vannområde Øyeren kan fortelle at tilstanden ikke er god, verken i Glomma eller Øyeren.

BEGGE FOTO: KAY STENHJEMMET

Økt satsing på vannmiljø i årets jordbruksavtale

Godt vannmiljø er et prioritert område etter jordbruksforhandlingene i år. Totalt er det satt av 20 mill. kroner ekstra til miljøtiltak for kommuner og fylker med spesielle vannmiljø-utfordringer.

Å redusere vannforurensning er en viktig del av miljøarbeidet i jordbruket. Det gjøres tiltak gjennom flere ordninger for å begrense de negative effektene av jordbruksdriften. I tillegg har Vannforskriften de seneste årene bidratt til å målrette innsatsen mot de mest utsatte vann og vassdrag.

3,7 MILLIONER: Oversikten over RMP-midler som bevilges for 2011 med utbetaling i 2012, viser at Østfold får den største økningen på 3,7 millioner kroner. (Foto: Ådne Aadnesen)

Mer til vannmiljøtiltak

Bedre vannmiljø er blant motivene for økning både til regionale miljøprogram og SMIL-midler i årets jordbruksavtale.

Foto: Knut Aune Hoseth (NVE)

Foto: Knut Aune Hoseth (NVE)

F.h. Henrik L. Guterud, Sara Johansen, Sander Cornelius Linder Halnes og Julie Dahl koste seg stort med å bade i Nesparken i går.

[Kjøp bilde](#)

Fikk endelig badeplassen tilbake

Algene i Nesparken er erstattet med lykkelige badeengler. Dette er supert, jublet SFO-barna som hoppet i vannet i går.

Årungen friskner til

– Det går godt an å bade i Årungen nå, er siste nytt fra lederen i PURA, Anita Borge.

ÅS: Hun legger til at hun har full forståelse for at det ikke er så fristende, når vannet er grumsete.

– Men rent bakteriemessig er det ikke farlig å bade her, slår hun fast.

To meter siktedybde

Denne sommeren har vannet i Innsjøen vist seg fra sin bedre side. Vannet har fått siktedybde på mer enn to meter, og det meldes om at noen har blitt observert svømmende der i sommer.

Fra å nærmest ligne en spinat-suppe, er Årungen nå blitt langt klarere, og det går altså an å ta seg en svømmetur der igjen.

– Men jeg har forståelse for at folk ikke vil uti, av estetiske grunner. Helt klart og fint er det jo ikke, kommenterer Borge.

Ny og viktig kalkulator

I forrige uke samlet prosjektet PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjer-sjøvassdraget, alle som er interesserte i vannkvaliteten i Follo til et åpent møte i Ski. Her var den reviderte tiltaksanalysen for PURA et hovedtema. Denne blir viktig for vannforvaltningen i Follo-kommunene i de kommende år. Som grunnlag for beregning av tiltakskostnader blir en ny rapport utarbeidet av Norsk Institutt for land-

ANITA BORGE, leder i Pura.

bruksøkonomisk forskning (NILF) og Bloforsk, viktig. Denne rapporten inneholder en kalkulator som kan regne ut hvilke miljøtiltak i landbruket som er mest kostnadseffektive. Dette anser Borge som et stort skritt framover.

Fire viktige punkter

– Det er fire punkter vi trekker fram når vi snakker om avrenning til Årungen. Det er landbruket, kommunalt avløp, avrenning fra spredt bebyggelse som ikke er tilknyttet kommunale rør samt tette flater, slik som veier og plasser. Av disse fire punktene er det tiltak innen landbruket det er vanskeligst å regne ut kostnadene på. Men nå har vi altså fått denne kalkulatoren, og vi håper den kan bli et godt verktøy for hvordan landbruket skal kunne sette inn mer kostnadseffektive tiltak framover, forklarer Borge.

Tiltaksanalyse

Fosfor er fremdeles det som gir

størst forurensning i Årungen, og det er landbruket som slipper ut mest av dette. Men også her er det blitt bedre i Innsjøen, forteller Borge, og hun skryter av Ås kommune, som har gjort en god jobb med kloakkrensning, både de kommunale, og med å gi beskjed til de som ikke er tilknyttet kommunale rør om å skaffe seg egne separate renseanlegg.

– Vi er godt i gang med tiltaksanalysen nå. Den kommer til å bli et viktig verktøy for kommunen når de skal bestemme hvilke tiltak som skal gjøres for å bedre vannkvaliteten framover, sier Borge.

Hun våger ikke å se inn i krysstallkula, men håper PURA vil nå målet sitt om god vannkvalitet i Innsjøene, bekkene, elvene og fjorden i årene framover.

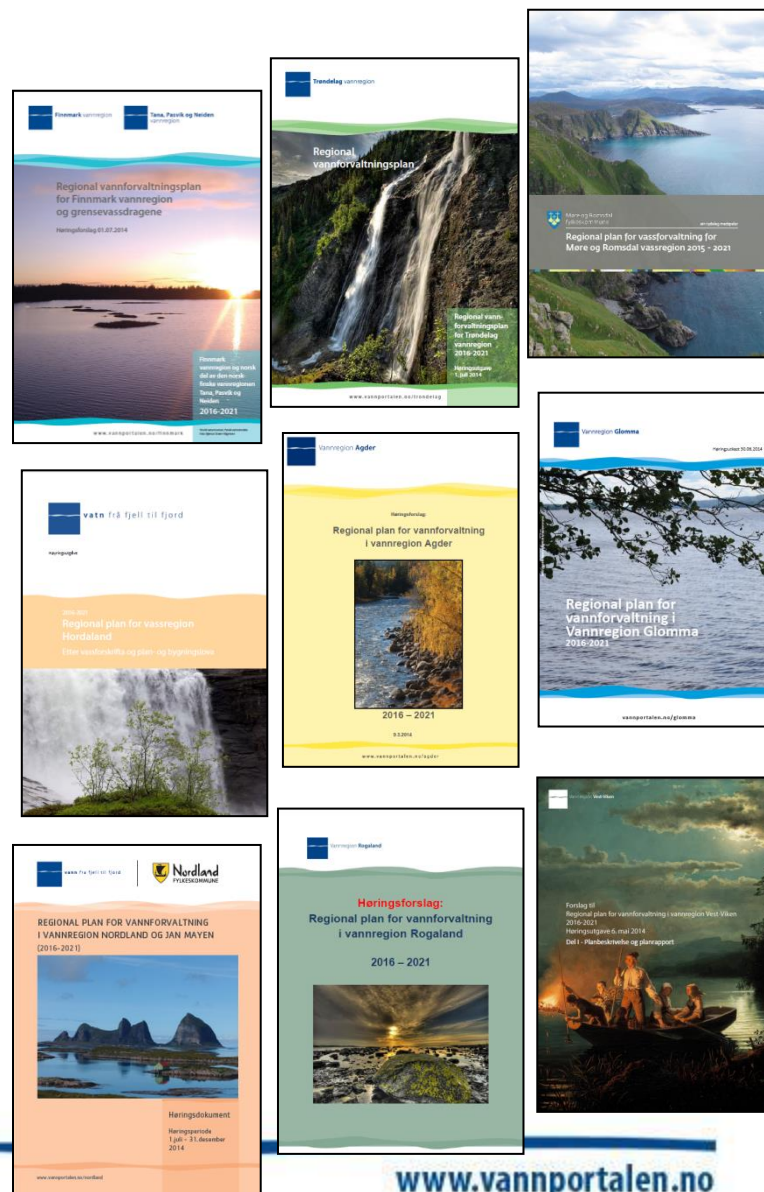
HANNE VÆREN

hanne@asacavis.no

Viktig høring høsten 2014

Regionale vannforvaltningsplaner:
Miljømål.
Godkjennes ved kongelig resolusjon.

Regionale tiltaksprogrammer:
Forslag til tiltak for å beskytte,
forbedre, gjenopprette.

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Tiltaksprogram på høring

Flest tiltak (basert på et utvalg):

1. Kommunene
2. NVE
3. Fylkesmannen
4. Miljødirektoratet

Viktigste påvirkninger:

1. Vannføringsregulering
2. Langtransportert forurensing
3. Forurensing fra landbruk
4. Forurensing fra spredt avløp
5. Fremmede arter

I denne presentasjonen

- Den nye vannforvaltningen
- Status i arbeidet
- **Utfordringer så langt**

Utfordring - Kunnskapsgrunnlag

Kunnskap er viktig for:

- Kunnskap om miljøtilstand og trender
- Beslutningsgrunnlag for riktig miljø tiltak på rett sted
- Sjekke om tiltak fungerer og miljømål nås
- Bidrar til å avklare målkonflikter og uenighet

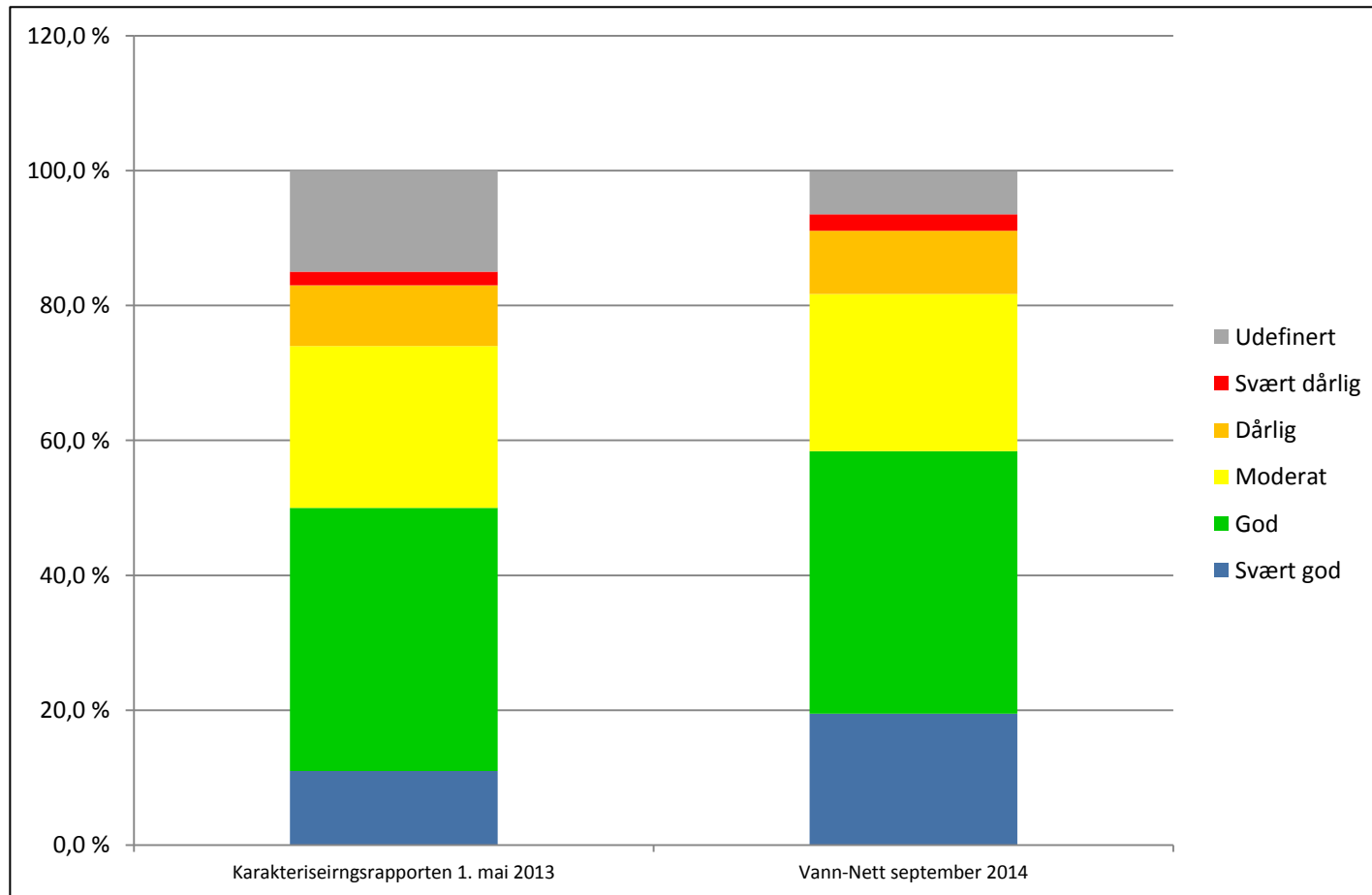
Foto : UNI Miljø LFI

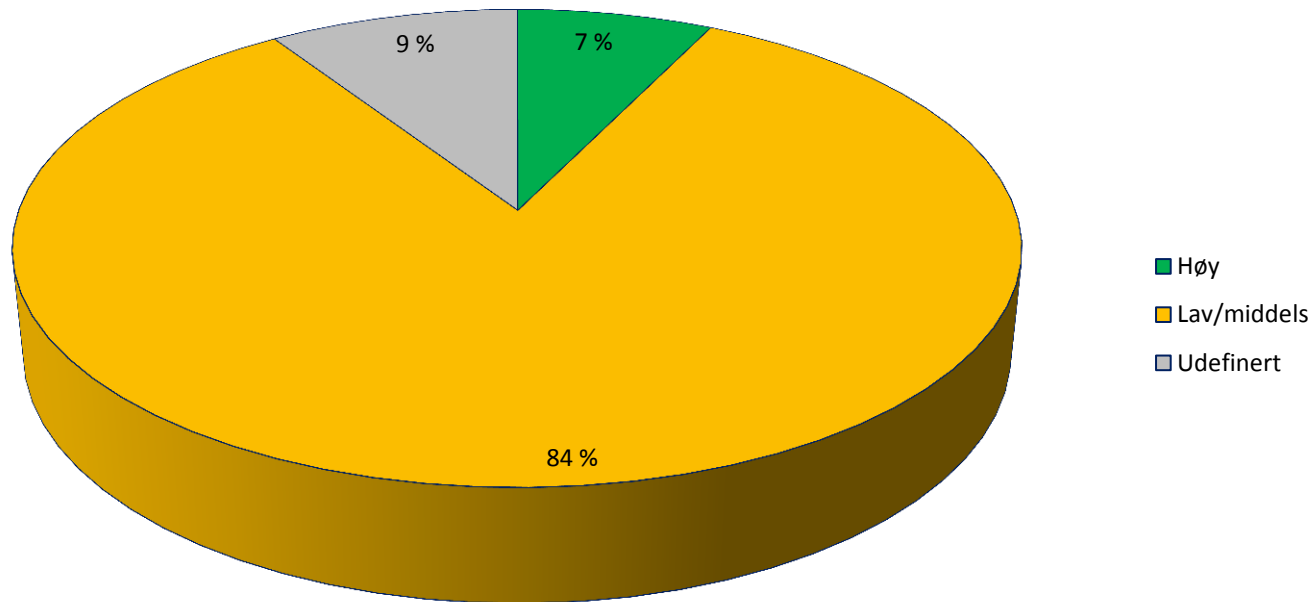
Foto: Odd Haugsbakk

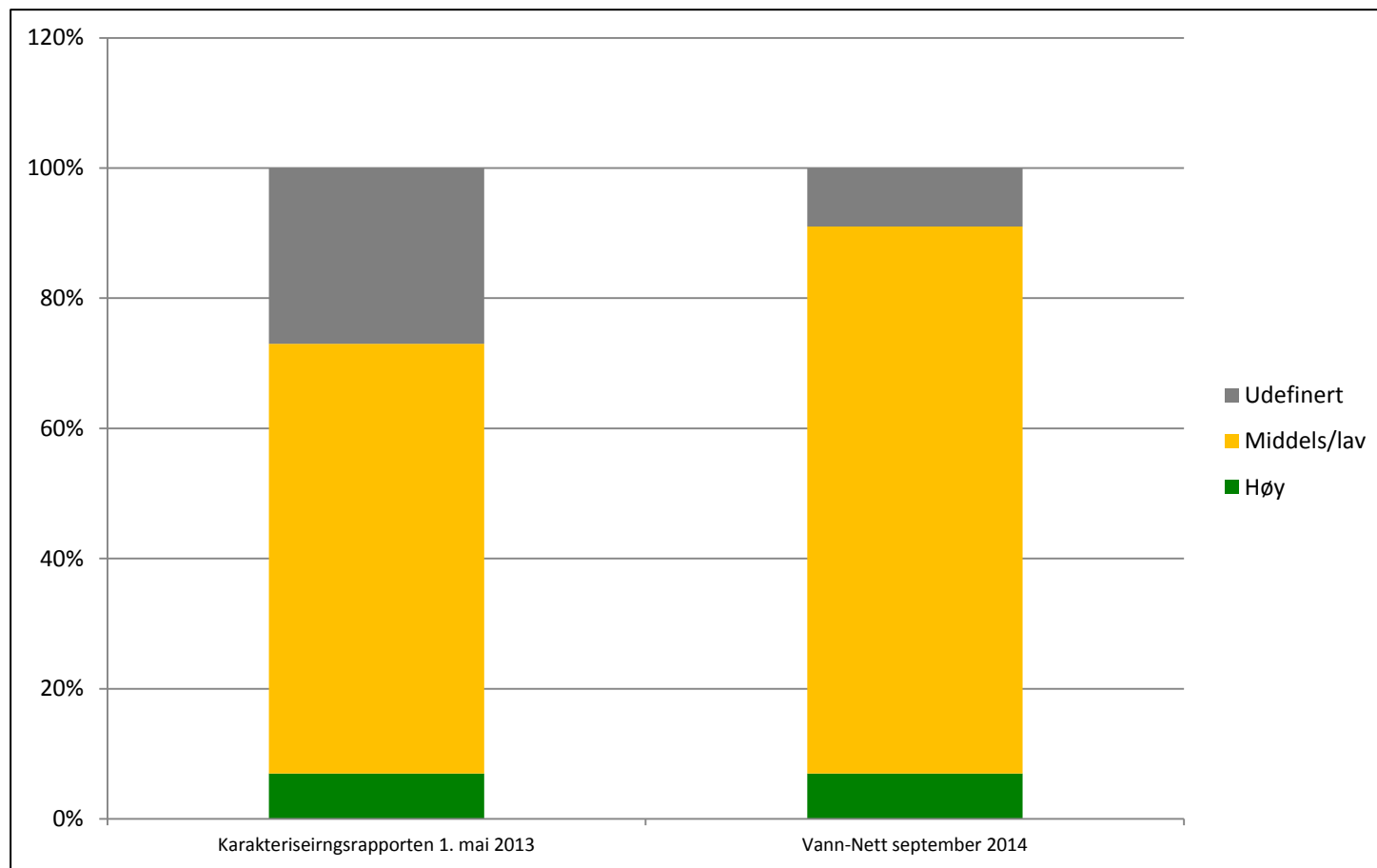
Økologisk tilstand - overflatevann

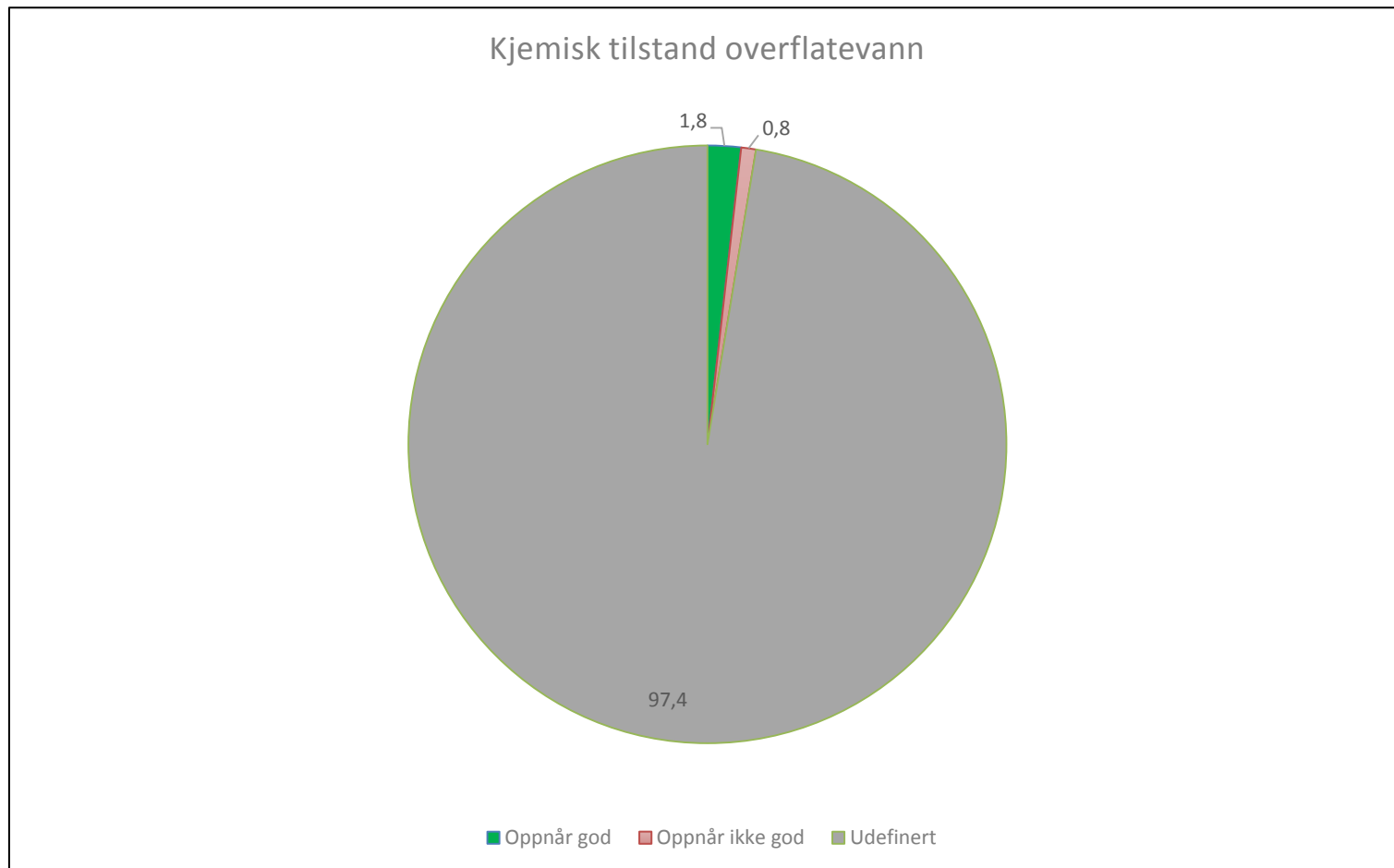
Pålitelighetsgrad – økologisk tilstand

Pålitelighetsgrad – økologisk tilstand

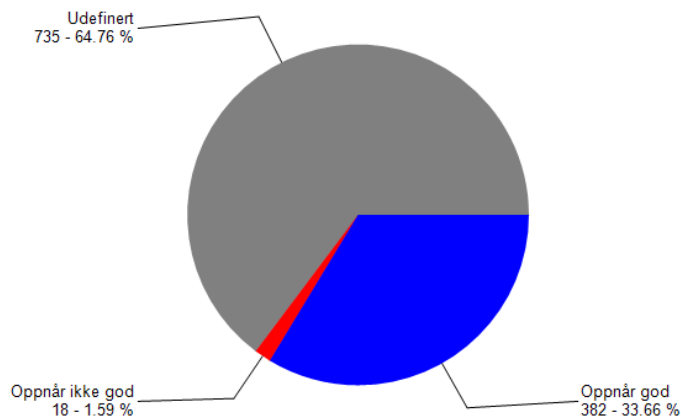

Kjemisk tilstand (miljøgifter)

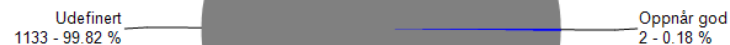

Kvantitativ og kjemisk tilstand - grunnvann

Grunnvannsforkomster - antall med kvantitativ tilstand

Grunnvannsforkomster - antall med kjemisk tilstand

Overvåking av vannmiljøet - hovettyper

Basisovervåkning

- Referansetilstand - Naturtilstand
- Langsiktige naturlige endringer
- Omfattende menneskeskapt påvirkninger

Tiltaksorientert overvåkning

Overvåke vannforekomster der tiltak blir planlagt eller er gjennomført

Problemkartlegging

Overvåking/undersøking for å avklare årsak og omfang av et miljøproblem

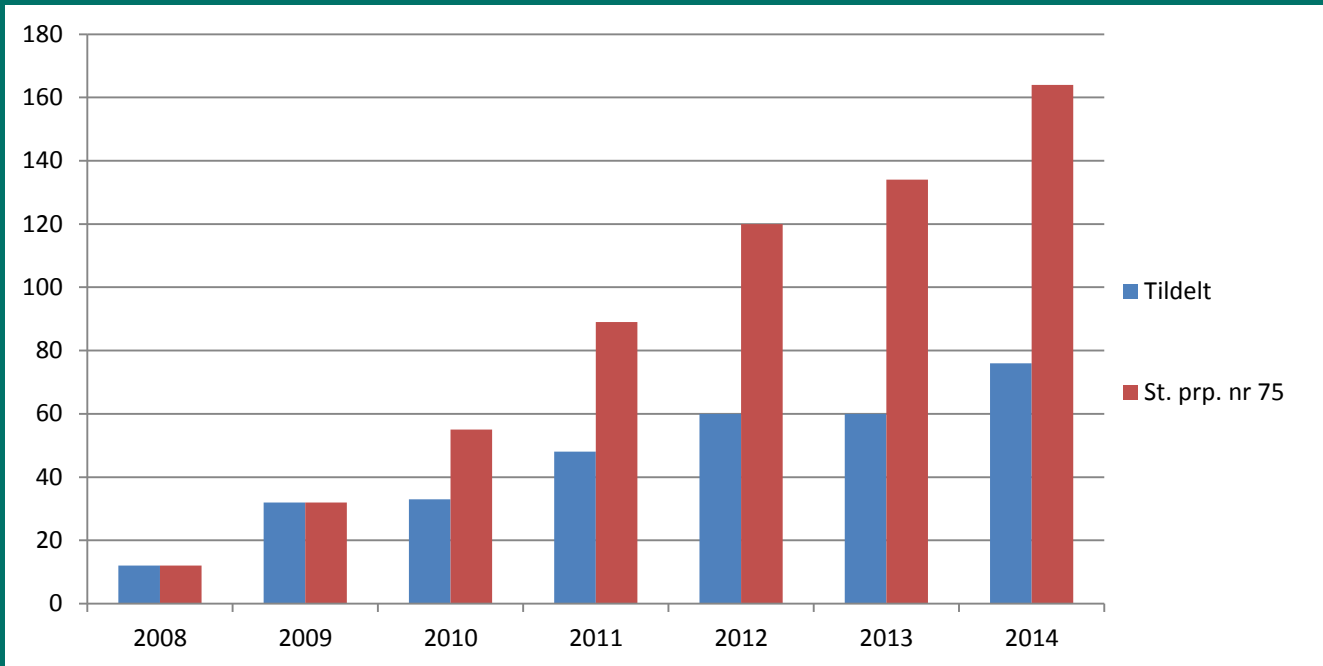
Overvåking av vannmiljøet – utredet behov

Oppsummering av kostnader for alle delnettverk	Gjennomsnittsår
<i>FERSKVANN</i>	
Store elver og innsjøer - økologi	4,18
Store elver og innsjøer - miljøgifter	0,97
Referanseovervåking - økologi	23,00
Små/middels store elver og innsjøer - miljøgifter	3,51
Sum ferskvann	31,65
<i>KYSTVANN</i>	
Referanse og trendovervåking - økologi	21,00
Miljøgiftovervåking	11,50
Sum kystvann	32,50
<i>GRUNNVANN</i>	3,00
SUM TOTALT	67,15

+ eutrofinettverket 21 mill. kr (som er halvparten av kostnaden for nettverk for landbrukspåvirkede vannforskomster) = Totalbehov for 88 mill. kr pr år

Nødvendig vs. tildelt budsjett

Innst. S. nr. 131 – 2008-2009:

Komiteen mener at det ressursbehovet som er anslått i proposisjonen, bør følges opp som et minimum.

Utfordring: Samordning

Samordning er viktig:

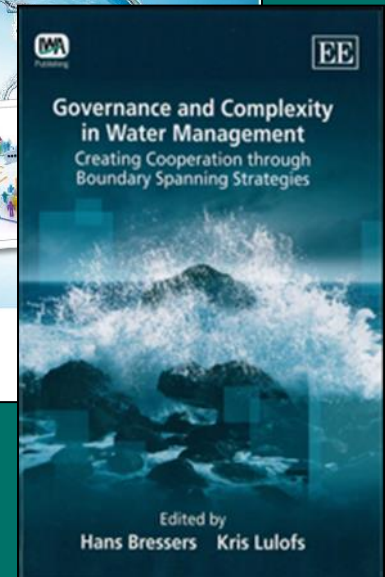
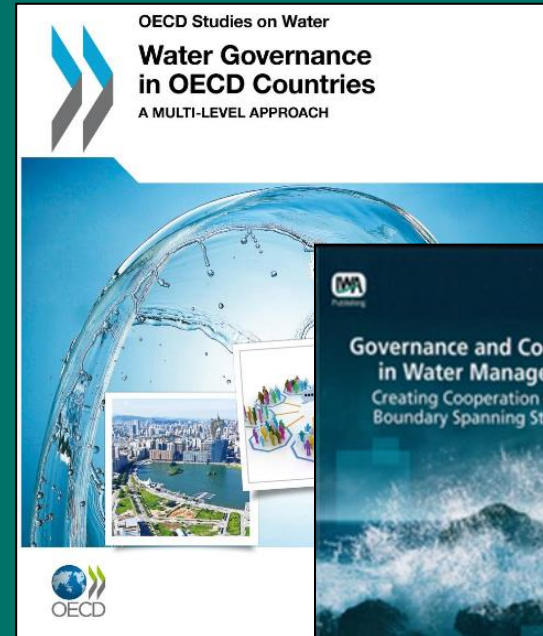
Horisontalt:

På tvers av sektorer og myndigheter

Vertikalt:

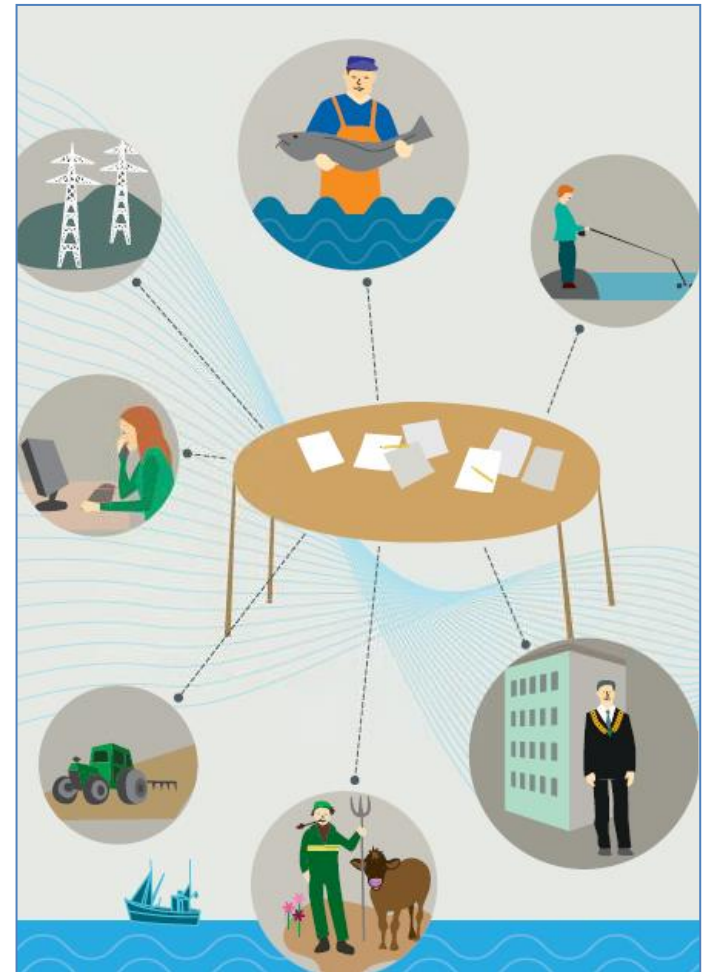
På tvers av lokalt-regionalt-sentralt

- Informasjon og kunnskap
- Problemforståelse
- Felles tiltaksprogrammer - synergi

Mange om vannet.....

- mange interesser
- mange brukere
- myndigheter
- nivåer

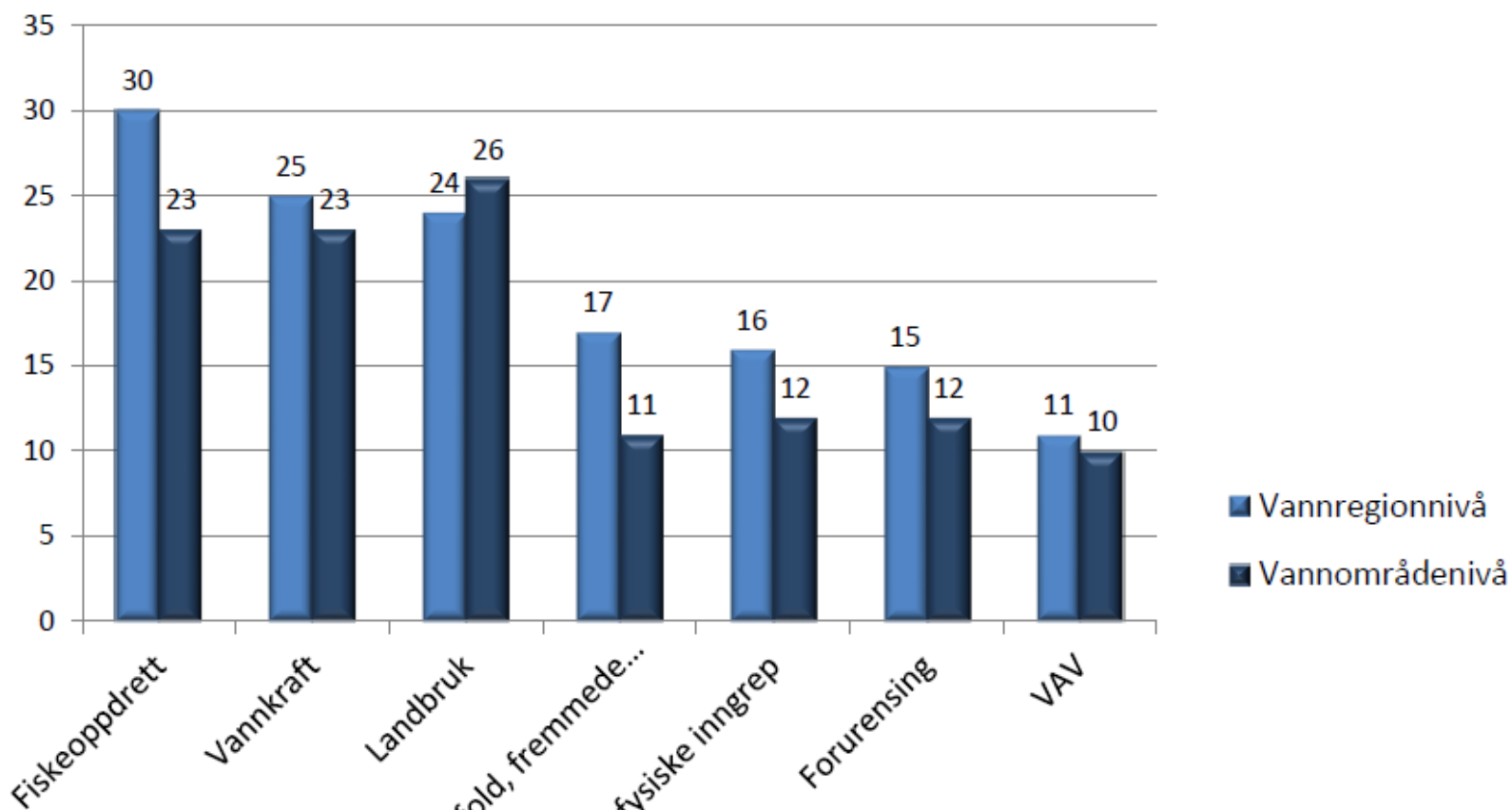
Ulike grader av samordning

Hva slags koordinering mener deltakerne finner sted?

I hvilke sektorer?

Det er svært/litt vanskelig å oppnå enighet om (VRU):

Mot alle odds?

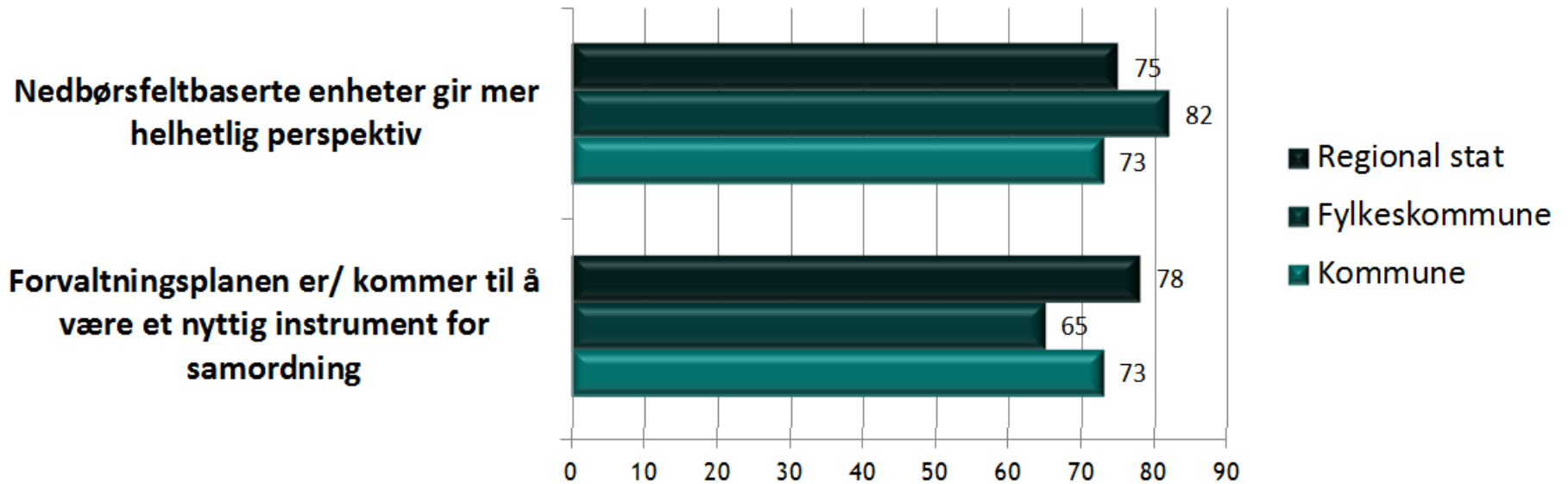
Veier til samordning

Forvaltningskonferansen

Samordning er nødvendig for å løse komplekse samfunnsoppgaver og for å øke effektiviteten i norsk forvaltning. Men insentivene til forsvar av eget revir framstår i praksis som sterkere enn insentivene til å innlede samarbeid på tvers.

Velkommen til
Forvaltningskonferansen 26.
november 2014.

NIBR: Er organiseringen nyttig?

(Helt/ganske enig)

Fra vannregionplanene - om samordning:

Selve planarbeidet og prosessene der mange aktører involveres har en verdi i seg selv. Mange ulike beslutningstakere og en mengde interessenter knyttes sammen i et arbeid om et felles kunnskapsgrunnlag og omforente vurderinger av miljømål og tiltak, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Forvaltningsplan Glomma

Fra vannregionene - om samordning:

Fra AU i vannregionutvalget i Vest-Viken

vann fra fjell til fjord

www.vannportalen.no

Viten BEDRE VANN

Sømfarer tilstanden fra fjell til fjord, fra bekker til elver, sjøer og kystsoner

Med stadig bedre vann i sikte

Bedre kvalitet på vannet i bekker, elver, innsjøer og langs kysten. En kamp mot forurensning og mot forurensning fra husholdninger, industri og landbruk. Utfordringene er mange når man over det meste av Europa bærer opp ermene for et bedre vannmiljø.

– Dette er et stort europeisk samarbeid for bedre vannmiljø. Jeg tror ikke jeg er så langt fra sammenheng om jeg sier at dette er det største som foregår på miljøspesid nå, sier senioringeniør Arde Thorvik Kristiansen i Miljøverndelingen hos Fylkesmannen i Vest-Agder. Og hovedansvarlig i Agder-regionen for oppfølging av den såkalte vannforskriften.

EU kommer som kjent med mange forskrifter. Og ikke alle blir like gode resultat av dem som skal sette dem i verk. Men vannforskriften, som i tillegg til EU gjelder for det aller meste av Europa, har fått mange av dem som er opprettet av et bedre miljø til å ikke anerkjennes. Bedre vann er til det beste for oss alle.

Nå er det vel ganske mange som sier at vi har jo allerede så godt vann i Norge, hva sier du til dem?

– Ja, hvis vi ser i forhold til våre europeiske kolleger, så har vi veldig godt vann. Men vann er en ressurs det er enorme verdier i. Derfor er det viktig å ha en helhetlig og god forvaltning. Og det er jo det dette direktivet handler om.

Men utfordringene er vel mye større mange steder nedover i Europa?

– Ja, de er jo det. Men her i Agder har vi forsøringsproblemer. Kraftutbyggingene har store påvirkninger på sine omgivelser, og vi har mye forurensning i sedimentet i havet. I tillegg har vi problemer med fremmede arter. Vi er jo på en måte første skanse i Norge for mye av det som kommer ned fra kontinentet.

– Vi har vel en fordel i Norge ved at vi har veldig mye vann i forhold til befolkningen? Mye nedbør, mange elver – og så er vi få innbyggere?

– Ja – det er jo veldig mye

vann her! Vannet har jo alltid vært viktig økonomisk i hele Norden og vår region, i forhold til alt fra fiske til kraftproduksjon. Og i forhold til hørnet, vi har jo det vi kaller «rikets nummer en» us i Skagerrak, sier Kristiansen.

Forenkelt for generer

Vannet renner som kjent der det vil. Og det som skjer i søvnen forenkelt for alt som heter generer, enten det er mellom stater, fylker eller kommuner. Et praktisk eksempel i så måte er Tanaelva, som krysser grensene mellom Norge og Finland. Ordet «rival» kommer fra latin og betyr «to» som bruker samme elv» – altså en sterk kime til krangel og uenighet. Men felles utfordringer betyr også muligheter for samarbeid.

Hele Norge er delt inn i 11 vannregioner. Vannregion Agder består av de to Agderfylkene, deler av Telemark og litt av Rogaland. Telemark er med fordi en god del av vannet i Nidelva egentlig stammer fra de telemarkiske skoger og fjell. Og i vest er det Sira-Elvina som ikke bryr seg med fylkesgrensene.

Vannregion Agder består så igjen av sju vannområder. Vi tar dem fra vest: Sira-Elvina, Lyngne, Mandal-Åndna, Otra, Tvedal, Nidelva og Gjerstad-Vegdr. Elvenes egne nedbørsfelt danner grensene. Det skal lages en forvaltningsplan med tilhørende tilkøpsprogram for alt vann i regionen, hvilket vil si overflata, vann som elver og innsjøer. Ja, man går helt ned på detaljnivå med brokker og tjern. Videre ser man på grunnvannet og lysvannet til en nautisk midt mellom grunnlinjen. En meget grundig kartlegging, med andre ord.

Mye vann i riskosonen

Hovedinntrykket de fleste har er at det står bra til med vannet i Agder. Men nærmere undersøkelser viser at det er mye å ta sik i om målet skal nås. God økologisk tilstand i alt vann i løpet av 2021.

Det er nå foretatt en grundig kartlegging. Resultatet viser at vannet i regionen er påvirket av mange ulike aktiviteter og næringer. Faktisk er hele 73,3 % av vannforekomstene i vannregion Agder i riskosonen eller mulig risikofullt for ikke å nå målet om god økologisk tilstand innen 2023. En av hovedrisikoen er sur nedbør og forurensning. Men også andre påvirkninger har stor betydning.

– Dere har foretatt en kartlegging og er nå inne i en berøringsfase. Det er jo mange i arbeid

her. Hvordan synes du samarbeidet har gått til nå?

– Med alle slike ting er det jo gjerne slik at det går litt treg i begynnelsen. Men så har det gått veldig bra etter hvert. Vi har diagnostisert pasienten, snart skal lokale krefter inn og foreta behandlingen, og det er der den virkelige jobben skal gjøres. Så kommer vi inn etterpå og skal overvåke og se til at det går greit, sier Kristiansen.

Det er satt opp en lang liste over hovedutfordringer.

Forurensning – Sur nedbør står fortsatt for den desidert største påvirkningen av vannmiljøet i regionen. Forbrenning av fossil brennstoff som olje og kull på kontinentet kommer som kjent med vinden til oss. Mest usant for forurensning er områder med tynt jordmonn og bestrøket med lite kalk, altså stort sett slak det er i Agder. I de senere årene har det riktignok blitt en betydelig reduksjon av svovelutslippene, og vi ser en gradvis bedring av forsøringspotensialene. Men Sørlandet har over flere år tatt motstrid så mye fra oven av jordmonnet er utarmet. Det vil ta mange år med reduserte utslipp før balansen er gjenopprettet.

Krypsv – Vann og vandring er fylt med til dels øyeblikkelig og utrolig planter. Ansvaret til denne oppblomstringen kjennetegner man ikke. Den voldsomme utbredelsen av krypsv har negativ effekt på alt fra bithyll til bading og fiske i elvene Elvina, Mandal-Åndna, Otra, Tvedalselva og Nidelva er 13.000 dekar dekket av krypsv, noe som tilsvarende 13 flyplasser på størrelse med Kjøvik og 4-10 % av det totale olivarelses.

Fremmede arter – I tillegg til vannplanen vasspest finner vi først og fremst fremmede fiskerarter. Ørret og bekkur og er ganske vidt utbredt, og øst i regionen finner man søtt, gjedde og snur. I tillegg finner vi forekomster av karp, karuss, vedbuk og sølvkaruss. Disse fiskene forandrer konkurranseforholdet i økosystemet. Langs kysten finner vi japansk drivtang og amerikansk hummer – ja, til og med Stillehavssøster! Arrene sprenges ofte med ballastvann.

Regulering – Dammer, vannoverføringer, vanninntak og utslipp fører til unaturlige variasjoner i vannstanden og vannføring. Dette har ulik økologisk konsekvens både for friluftsliv og kulturminner. Reguleringer kan også hindre fisken i å komme fram.

Det rammer også opp en rekke andre utfordringer i arbeidet

«Vann holder båten oppe og håret nede.

Danny Kaye, amerikansk underholdningsartist (1913–1987)

framover. Ulike fysiske innlegg i og nær vann og elver, avløp fra privatvassholdninger og industri, ørrening fra landbruket, forurensete sedimenter i elvene og påvirkninger langs vassfura i vannet ved bysoner.

Med andre ord: Oppgavene står i kø.

– Et viktig moment for oss er å oppfordre bedrifter, organisasjoner, privatpersoner og andre til å delta i arbeidet. Samarbeid

og inkludering er en rød tråd i hele prosessen og avgjørende for å sikre så gode og kostnads- effektive tiltak som mulig. Nå er det snart åpne møter i flere av vannområdene, og vi inviterer alle med interesse for vann til å komme, sier Kristiansen.

– Et viktig moment for oss er å oppfordre bedrifter, organisasjoner, privatpersoner og andre til å delta i arbeidet. Samarbeid

Tekst: **Josefin Blokhus**
josefin.blokhus@fvn.no 90871076

REKREASJON: Vann betyr mye for oss på nær sagt alle måter. Bliert annet når vi går tur, vi nyter synet av elver og bekker. FOTO: EIVIND HELLESLIEN

KALK: Kalking må fremdeles til, selv om svovelutslippene fra kontinentet er blitt mindre. Her fra kalking i Vistasdalsvann i Lyngdal. FOTO: EIVIND HELLESLIEN

TILSTAND: Miljøtilstanden i de sju vannområdene i Vannregion Agder. Blått: Svært god tilstand. Grønt: God tilstand. Gul: Moderat tilstand. Oransje: Dårlig tilstand. Og Rødt: Svært dårlig tilstand.

ILLUSTRASJON: VANNREGION AGDER, FYLKESMANNEN I VEST-AGDER

UTI MARKA: Kartleggingen av vanntilstanden betyr mye arbeid uti i marka. Her er senioringeniør Torbjørn Danielsen i aksjon med et måleinstrument. FOTO: EIVIND HELLESLIEN

FAKTA

Et løft for vannmiljøet

- Samarbeidet omfatter hele Europa, berørt fra størstedelen av Russland, Hviterussland, Ukraina og Island.
- Vannforvaltningen etter vannforskriften skal være helhetlig, på tvers av fylkes- og kommunagrensene. Ferskvann og kystvann skal sees i sammenheng.
- All bruk av vannet skal bli bærekraftig, det vil si at naturens egne tilgjengelige setter rammene for hvordan og hvor mye vi kan bruke vannet.
- Forskriften gir frister for fremdriften, en felles kjøpeplan for alle vannforekomster i Europa, fra den minste bekk til de største sjøer.
- Planen er slik: 2010–2011: Organisering og kunnskapsbygging, 2012–2014: Utvikling av mål og tiltak, 2014–2015: Haring, vedtak og godkjenning, 2016–2021: Iverksettning og oppfølging. Oppdateringen blir hvert sjette år.
- Du kan finne mer informasjon om emnet på www.vannportalen.no

Veien videre

- 28.- 29. oktober 2014 – Nasjonal høringskonferanse i Trondheim.
- 31. desember 2014 – Frist for hørings svar, høringen avsluttes
- 1. halvår 2015 – Vannreg. hensynstar høring. Event. 2. gangs høring?
- 1. juli 2015 – Vannregionene oversender planene til KLD
- 31. des 2015 – Kongelig resolusjon for hver vannforvaltningsplan
- 1. januar 2016 – Iverksettelse av planene
- 22. mars 2016 – Norge rapporterer planene til ESA
- 31. des 2018 – Tiltak skal være utredet og operative
- 31. des 2021 - Reviderte planer skal være godkjent veg kgl. res.

- Hovedsiden**
Nettstedskart
- ⊗ Aktuelt
 - ⊗ Forvaltningsnivåer
 - ⊗ Plandokumenter
 - ⊗ Miljøtiltak
 - ⊗ Regelverk
 - ⊗ Vanntema
 - ⊗ Vannet og deg
 - ⊗ Informasjonsmateriell
 - ⊗ Tilbakemelding
 - ⊗ ARKIV
 - ⊗ Ny Vannportalen
- Vann-Nett**
- Vassdragsatlas**
- Vannmiljø**
- Veiledere**

Aktuelt om vann

Aktuelt: [Høring: regionale vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram](#)
 Aktuelt: [Møte mellom Norge og ESA - spørsmål og Norges svar](#)
 Aktuelt: [Norges svar på brev fra ESA om oppklaring knyttet til revisjoner](#)
 Aktuelt: [Vann-Nett - høringsversjon](#)
 Konferanse: [Nasjonal høringskonferanse 28. - 29. oktober](#)

[Alle artikler fra "Vann i media"](#) | [Alle artikler fra "Aktuelt"](#)

Uttak av rapporter fra Vann-Nett Portal

Høringen av de regionale vannforvaltningsplanene er godt i gang. Det er laget en egen [høringsversjon av Vann-Nett Portal](#) som viser kunnskapsgrunnlaget slik dette var vurdert per 1. juli 2014. Det er ikke mulig å hente ut listerapporter fra denne versjonen slik det er mulig i den vanlige [Vann-Nett Portal](#).

Dersom man ønsker å ta ut listerapporter til bruk i arbeidet med høringen, bør disse hentes ut snarest fra den vanlige versjonen for å unngå endringer fra det opprinnelige kunnskapsgrunnlaget som inngår i planene som er til høring.

(04.09.2014)

Innlegging av tiltak i Vann-Netts tiltaksmodul*

Inntasting av foreslåtte tiltak i tiltaksmodulen i Vann-Nett er en del av prosessen med utarbeidelse av tiltaksprogrammet. De fleste vannregionmyndighetene har benyttet Excel for å legge inn tiltakene i høringsdokumentet. Miljødirektoratet har understreket at tiltak må legges inn i tiltaksmodulen i Vann-Nett for høringsfristen går ut. Frist for inntasting er 1. desember 2014.

(05.08.2014) [Les mer](#)

Kontakt

- ▶ [Vannregionene](#)
 - ▶ [Nasjonal koordinering](#)
 - ▶ [Departementene](#)
 - ▶ [Direktorsgruppen](#)
 - ▶ [Nasjonal Referansegruppe](#)
 - ▶ [Vannportalen](#)
- Redaktøransvar:**
 Miljødirektoratet,
 Seksjon for vannforvaltning
 Seksjonsleder [Line Fiellvær](#)

Kurs- og konferansekalender

- [Oversikt kurs/konferanser](#)
- [Glennomferte kurs/konferanser](#)

Nasjonal høringskonferanse

Havkonferansen 2014

- Transposition and Reporting
- Public participation
- WFD Links
- Environmental objectives and exemptions
- Economic Analysis
- Ecological Status and Inter-calibration
- Groundwater
- Common Implementation Strategy
- Flood Risk Management
- Water Scarcity and Droughts
- Drinking Water

ENVIRONMENT

Water Framework Directive

- Policies
- Funding
- Legal compliance
- News & outreach

EU Water Framework Directive - integrated river basin management for Europe

Commission's 3rd Implementation report on the Water Framework has been adopted – focus on River Basin Management Plans 2009-2015. [Full report, a European overview and Member State specific assessments and Facts figures maps!](#)

Following extensive consultations on Water Framework Directive River Basin Management Plans should since 22.12.2009 be available in all River Basin Districts across the EU. [Follow this link or click on the map to see the current status of adoption of river basin management plans in the different Member States.](#)

On 23 October 2000, the "Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the Community action in the field of water policy" or, in short, the **EU Water Framework Directive** (or even shorter the WFD) was finally adopted.

The **Directive** was published in the Official Journal (OJ L 327) on 22 December 2000 and entered into force the same day. Some amendments have been introduced into the Directive since 2000, and you can download the consolidated version in all EU languages [here](#).

However, even after reading the Directive, you may have still questions, such as: What is this Directive about? What do I need to know about the Directive? What is currently happening in relation to the Directive?

Twelve "Water notes" which intend to give an introduction and overview of key aspects of the implementation of the Water Framework Directive are available to [download in all EU languages!](#)

Foto: Anders Iversen